

BENCANA BANJIR

PASIR MAS: FAKTA DAN ANGKA LATAR BELAKANG

- Jajahan Pasir Mas merupakan salah satu daripada 12 buah jajahan yang terdapat di Negeri Kelantan dan ditubuhkan pada 1 Januari 1979 di bawah Akta Kerajaan Tempatan 1976 (171) dengan Warta Kerajaan P.U.7/79.
- Keluasan jajahan ini ialah 614.15 kilometer persegi iaitu 3.9 peratus dari keluasan Negeri Kelantan.
- Bersempadan dengan Jajahan Tumpat di sebelah utara, Jajahan Tanah Merah di sebelah Selatan manakala Kota Bharu di sebelah Timur dan di sebelah Barat bersempadanan dengan Thailand.
- Jajahan Pasir Mas mempunyai 10 buah daerah kecil yang ditadbir dan diketuai oleh Penggawa dan Penghulu.
- Jajahan kecil yang paling besar di Pasir Mas adalah Gual Perio dan Apam.
- Bentuk muka bumi di Pasir Mas, Kelantan, merangkumi dataran rendah yang terletak di sepanjang Sungai Kelantan di sebelah timur. Pasir Mas juga bersempadan dengan daerah Tumpat di utara, Tanah Merah di selatan, dan Sungai Golok di barat. Keadaan geografi ini menjadikan Pasir Mas kawasan strategik di utara negeri Kelantan.
- Kawasan Pasir Mas terletak berhampiran dengan kawasan berbukit, dan bentuk muka buminya yang terdiri daripada tanah pamah menyebabkan aliran air menjadi lebih perlahan. Pada musim tengkujuh, hujan lebat di kawasan hulu menyebabkan Sungai Kelantan melimpah dan mengakibatkan banjir besar yang mempengaruhi kawasan sekitar, termasuk Pasir Mas.

Sumber: 1. <https://mdpmas.kelantan.gov.my/index.php/profil/profil-jabatan/latar-belakang>
2. <https://mdpmas.kelantan.gov.my/index.php/profil/profil-jabatan/latar-belakang>
https://www.nadma.gov.my/images/2023/GarisPanduan/rujukanluar/Newsletter_Series_84_Bencana_Banjir_Pasir_Mas_Angka_dan_Fakta.pdf
3. <https://ptjpm.kelantan.gov.my/index.php/ms/profil/profil-jajahan/pengenalan-jajahan>
4. <https://mdpmas.kelantan.gov.my/index.php/bantuan/info-pasir-mas>

MENGIMBAS BANJIR BESAR DI PASIR MAS, KELANTAN

<https://utusanv.com/2021/12/23/1926-1967-1971-tiga-peristiwa-banjir-terbesar-dalam-sejarah-negara/>

BANJIR BESAR DISEMBER 1926 – JANUARI 1927

Banjir besar “Bah Besar” berlaku di Kelantan selama 10 hari bermula pada 26 Disember 1926 hingga 8 Januari 1927. Pasir Mas antara kawasan yang teruk terjejas.

Sumber: https://www.nadma.gov.my/images/2023/GarisPanduan/rujukanluar/Newsletter_Series_84_Bencana_Banjir_Pasir_Mas_Angka_dan_Fakta.pdf

BANJIR TAHUN 2004

Pada tahun 2004, Gua Musang dan Kuala Krai antara daerah yang dilanda banjir teruk sehingga melebihi paras bumbung rumah dan ia memberi kesan buruk kepada penduduk yang mendiami sepanjang Sungai Kelantan.

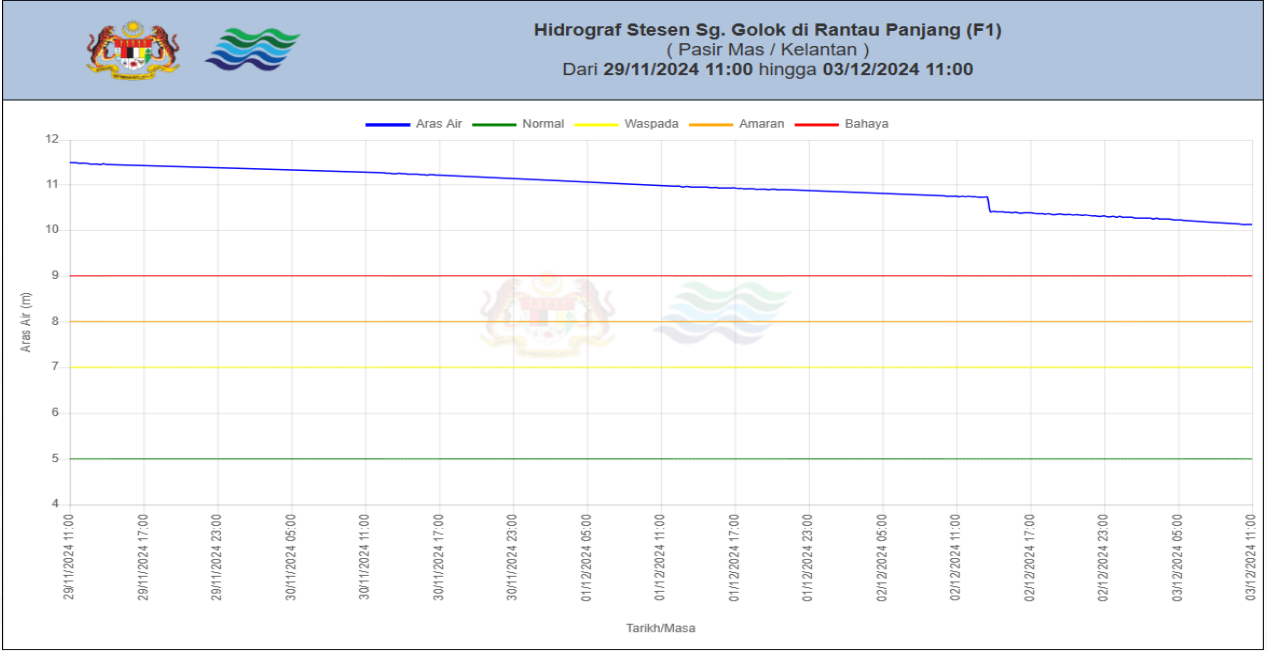
Sumber: <https://www.mstar.com.my/lokal/semasa/2014/12/23/jumlah-mangsa-banjir>

BANJIR TAHUN 2014

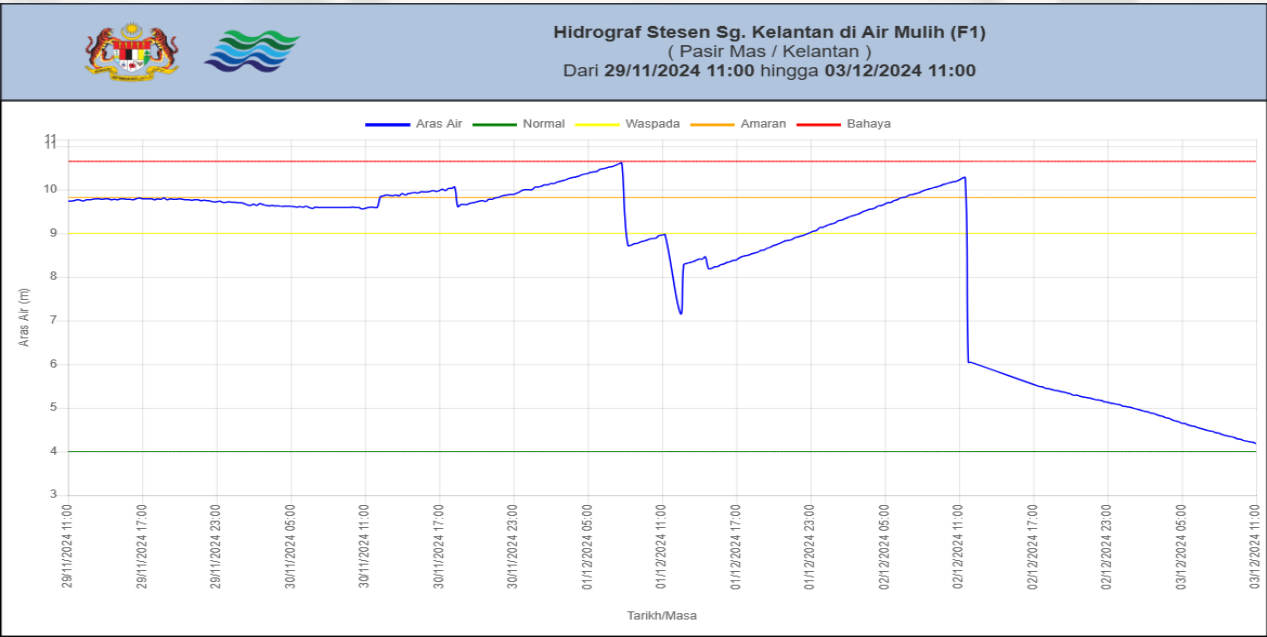
Pada 23 Disember 2014, Jajahan Pasir Mas menempatkan seramai 10,565 orang di 31 buah Pusat Pemindahan Sementara (PPS).

HIDROGRAF STESEN

Paparan hidrograf menunjukkan paras air stesen Sg. Golok di Rantau Panjang (F1), Pasir Mas telah menunjukkan peningkatan ke paras bahaya dari 2 Disember 2024 hingga 3 Disember 2024.

Paparan hidrograf menunjukkan paras air stesen Sg. Kelantan di Air Mulih (F1), Pasir Mas telah menunjukkan paras amaran pada 2 Disember 2024 dan mengalami penurunan ke paras normal hingga 3 Disember 2024.

Sumber: https://publicinfobanjir.water.gov.my/wl-graph/?stationid=_DPMS0419&datefrom=28/11/2024%2013:00&dateto=03/12/2024%2013:01&ymax=&ymin=&xfreq=6&datafreq=15&lang=en

RAMALAN CUACA

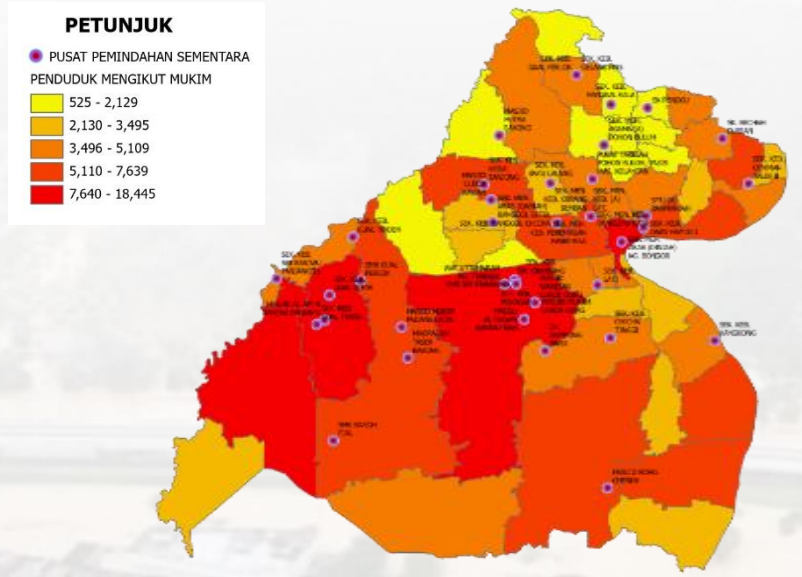
TARIKH	CUACA	RAMALAN
09/12/2024 Isnin	 Hujan menyeluruh	Pagi: Hujan menyeluruh Petang: Hujan menyeluruh Malam: Hujan menyeluruh Min: 24°C Maks: 30°C
10/12/2024 Selasa	 Hujan menyeluruh	Pagi: Hujan menyeluruh Petang: Hujan menyeluruh Malam: Hujan menyeluruh Min: 24°C Maks: 30°C
11/12/2024 Rabu	 Hujan menyeluruh	Pagi: Hujan menyeluruh Petang: Hujan menyeluruh Malam: Hujan menyeluruh Min: 24°C Maks: 30°C
12/12/2024 Khamis	 Hujan di beberapa tempat	Pagi: Hujan di beberapa tempat Petang: Hujan di beberapa tempat Malam: Hujan di beberapa tempat Min: 24°C Maks: 30°C
13/12/2024 Jumaat	 Hujan di beberapa tempat	Pagi: Hujan di beberapa tempat Petang: Hujan di beberapa tempat Malam: Hujan di beberapa tempat Min: 24°C Maks: 30°C
14/12/2024 Sabtu	 Hujan di beberapa tempat	Pagi: Hujan di beberapa tempat Petang: Hujan di beberapa tempat Malam: Hujan di beberapa tempat Min: 24°C Maks: 30°C
15/12/2024 Ahad	 Hujan di beberapa tempat	Pagi: Hujan di beberapa tempat Petang: Hujan di beberapa tempat Malam: Hujan di beberapa tempat Min: 24°C Maks: 30°C

Sumber: Jabatan Meteorologi Malaysia

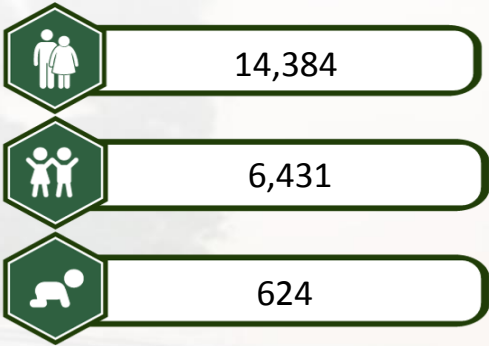
BANJIR 2024

➤ Sejumlah 44 PPS beroperasi bagi menempatkan mangsa banjir di Jajahan Pasir Mas sehingga 3 Disember 2024 adalah seperti berikut:

PETA TABURAN PENDUDUK MENGIKUT MUKIM / BANDAR / PEKAN DAN HOTSPOT PPS

Bilangan Mangsa di PPS

Sumber: <https://infobencana.jkmv2.jkm.gov.my/landing/index.php?a=3>

Senarai Pusat Pemindahan Sementara (PPS)

JAJAHAN PASIR MAS	JAJAHAN PASIR MAS
SEKOLAH	SEKOLAH
- SEK. MEN. ARAB (QARIAH) BANGGOL SETOL - S.K.SRI RANTAU PANJANG(2) - SK. GUAL TINGGI. - SEK. KEB. GELANG MAS - SEK. KEB GUAL TO'DEH - SEK. MEN. KEB. PANGlima RAJA - SMK BAROH PIAL - SK. KEB. BANGGOL CHICHA - SEK. KEB. KEDAI TANJONG - SEK. KEB. GUAL PERIOK - SK. PENGGU - SK. CHICHA TINGGI - SEKOLAH KEBANGSAAN SRI KIAMBANG - SEK. MEN. AGAMA (A) POHON BULUH - SEK.KEB LATI - SEK. MEN. KEB. (A) LATI - SK. BECHAH DURIAN - SEK. MEN. KEB. KUBANG BEMBAN - SK. MAKASAR - SK. KAMPUNG BARU - SK. OTHMAN TALIB II	- SK. DATO HAMID 2 - SEK. MEN. PEREMPUAN PASIR MAS - SEK. MEN. AGAMA (ARAB) KG. BONGOR - SEK. KEB. GUAL SITOK - SK. PANGKAL KALA - SMK GUAL PERIOK - SMU (A) RAHMANIAH - SMK. TANJONG BUNGA - SK. KANGKONG - SK. BAYU LALANG - SMK SRI KIAMBANG
	MASJID
	- MASJID LUBOK KAWAH - MASJID MUKIM PADANG LICIN - MASJID RONG CHENOK - MASJID AL AMIN RANTAU PANJANG - MASJID PUTRA BAKONG - MASJID MUKIM LUBOK GONG - MASJID AL TAQWA RANTAU MAS - MASJID WARISAN LUBOK GONG

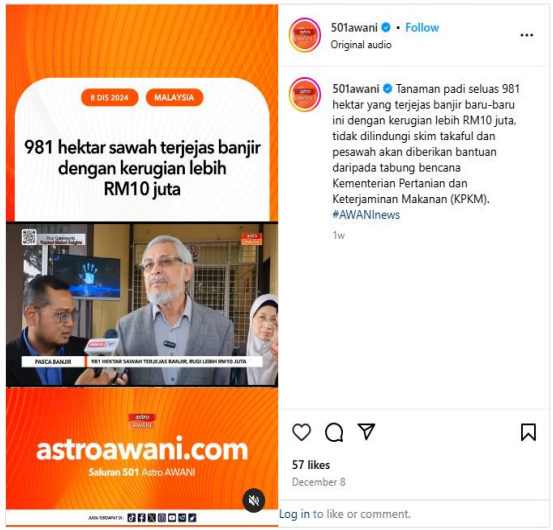
JAJAHAN PASIR MAS
MADRASAH
- MADRASAH TASEK BAKONG - MADRASAH TASEK TANDAK
PUSAT
PUSAT TARBIAH POHON BULUH, PASIR MAS, KELANTAN
TOKONG
WAT UTTAMARAM KG. TERESEK

Sumber: <https://infobencana.jkmv2.jkm.gov.my/portal/index>

Sumber: https://www.hmetro.com.my/mutakhir/2024/11/1159596/banjir-semua-kawasan-rendah-jajahan-pasir-mas-dinaiki-air#google_vignette

IMPAK BANJIR

Banjir: Sektor pertanian di Kelantan kerugian mencecah RM10 juta - KADA

TUMPAT: Sektor pertanian di negeri Kelantan dianggarkan mengalami kerugian mencecah RM10 juta termasuk kerosakan infrastruktur, susulan banjir gelombang fasa pertama yang berlaku pada akhir bulan lepas.

Pengerusi Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu (KADA) Khalid Samad berkata antara daerah yang terjejas ialah daerah Kota Bharu Utara, Kota Bharu Selatan, Pasir Puteh, Bachok, Pasir Mas dan Tumpat.

Beliau berkata sebahagian kerugian setakat ini yang melibatkan keluasan tanah 696 hektar telah dilindungi oleh takaful yang dicarum oleh petani, manakala 981 hektar tidak sempat didaftarkan takaful.

Sementara itu, seorang pesawah yang terkenas Eh Nong Eh Dam, 46, dari Bendang Pauh di Tumpat berkata beliau mengalami kerugian mencecah hampir RM30,000, selepas padi yang diusahakan seluas 20 ekar, tidak dapat dituai berikutan ditenggelami banjir.

"Saya berharap nasib saya serta hampir 200 pesawah lain disekitar Tumpat ini terbela dan mendapat perhatian daripada kerajaan negeri mahupun kementerian, dengan menyalurkan bantuan yang sewajarnya demi mengurangkan beban golongan pesawah seperti kami," katanya.

-- BERNAMA

Sumber: <https://www.astroawani.com/berita-malaysia/banjir-sektor-pertanian-di-kelantan-kerugian-mencecah-rm10-juta-kada-499482>

Sumber: <https://www.instagram.com/reel/DDToJUGMkg4/?hl=en>

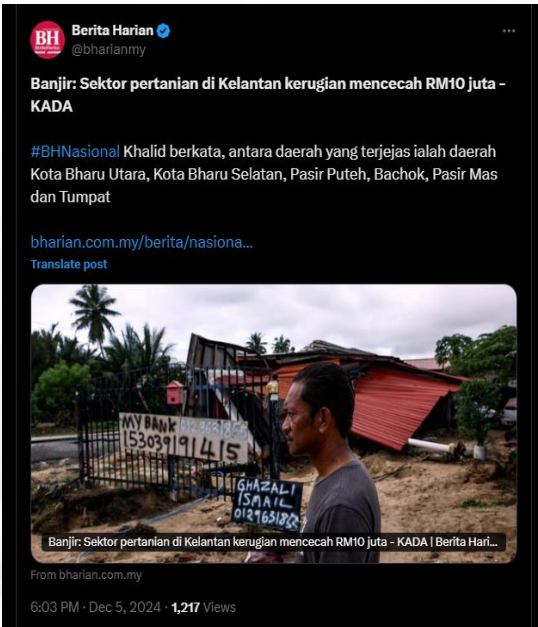
Sumber: https://www.hmetro.com.my/mutakhir/2024/12/1163054/sector-pertanian-di-kelantan-rugi-rm10-juta-akibat-banjir#google_vignette

Sumber: <https://www.sinarharian.com.my/article/699846/berita/semasa/hasil-pertanian-rugi-rm16-juta-akibat-banjir>

IMPAK BANJIR

Sumber: <https://x.com/bharianmy/status/1864611540202336758>

Sumber: <https://www.kosmo.com.my/2024/12/18/sektor-pertanian-di-kelantan-rugi-rm33-2-juta-akibat-banjir/>

Sumber: <https://www.facebook.com/watch/?v=434149276414208>

Sumber: <https://www.astroawani.com/berita-malaysia/lebih-26000-hektar-tanaman-padi-ditenggelami-banjir-di-kelantan-pesak-498632>

Sumber:<https://m.malaysiakini.com/news/728791>

Berrama
18/12/2024 04:45 MYT

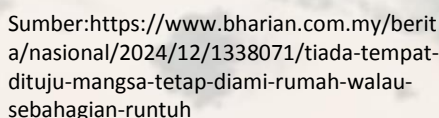

*Jambatan ini runtuh sepanjang hampir 100 meter semasa bencana banjir, dan ia memberi kesan kepada penduduk serta 120 pelajar sekolah menengah agama dan 200 pelajar tahfiz al-Quran yang ada di kampung ini.

Sumber: <https://www.astroawani.com/berita-malaysia/jambatan-runtuh-hampir-2000-penduduk-di-semilan-kampung-di-pasir-mas-terkesan-501089>

Dr Dzulkefly memberitahu, sepanjang banjir minggu lalu sebanyak 87 fasiliti kesihatan beroperasi dan 31 telah berpindah perkhidmatan kesihatan ke kawasan alternatif

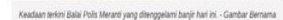
Sumber:<https://www.sinarharian.com.my/article/700948/berita/nasional/121-fasiliti-kesihatan-terjejas-banjir-77-di-kelantan>

Sumber: <https://www.kosmo.com.my/2024/12/02/banjir-kos-rm16-juta-baik-pulih-jalan-persekutuan-di-kelantan/>

04/12/2024 23:25 MYT

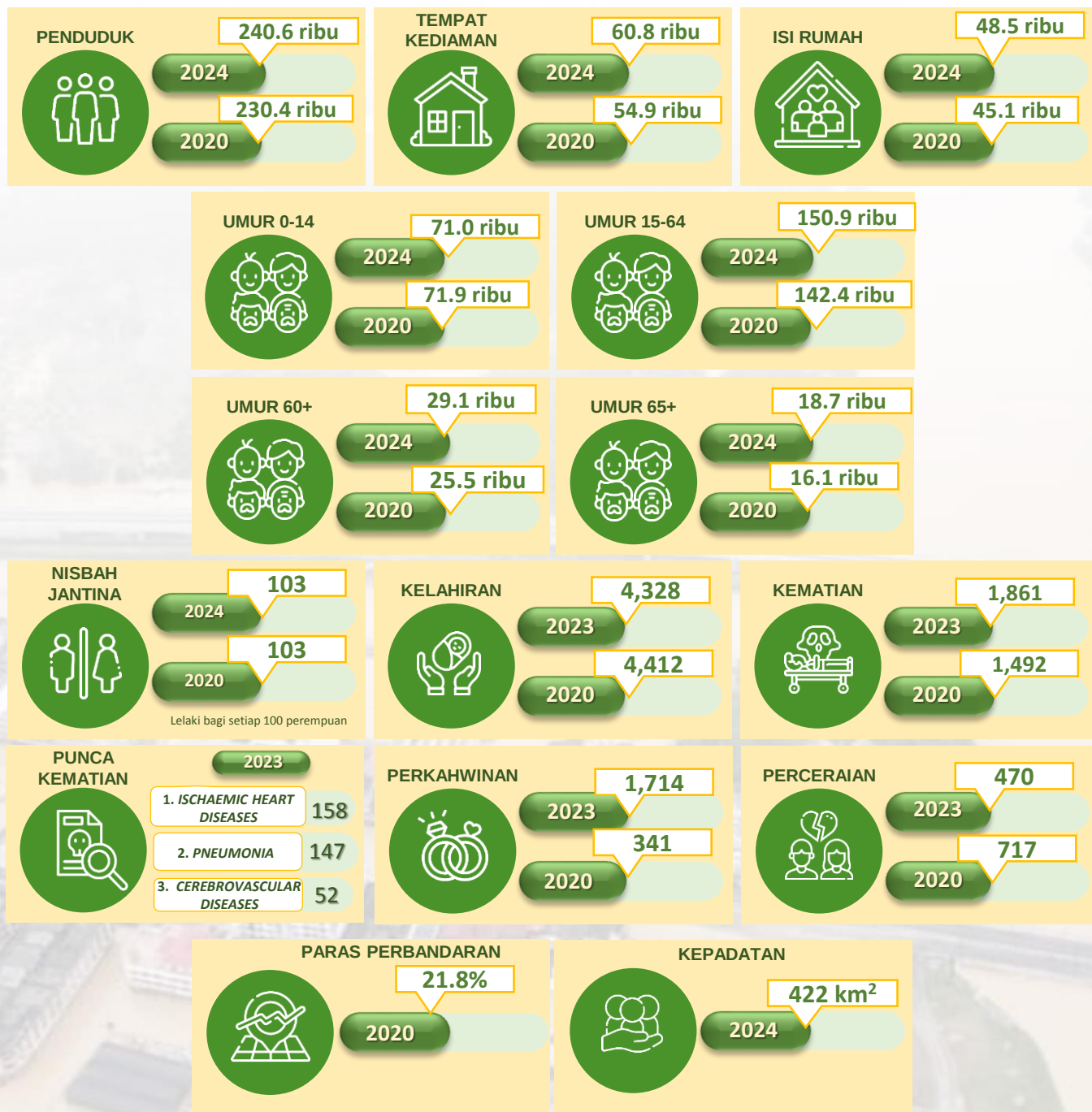

PASIR MAS: Kerosakan akibat banjir membabitkan bangunan, kenderaan serta peralatan teknologi maklumat dan komunikasi (ICT) milik Polis Diraja Malaysia (PDRM) Kelantan dianggarkan bernilai RM1.55 juta, kata Timbalan Menteri Dalam Negeri Datuk Seri Dr Shamsul Anuar Nasarah.

<https://www.sinarharian.com.my/article/700948/berita/nasional/121-fasiliti-kesihatan-terjejas-banjir-77-di-kelantan>

PROFIL DEMOGRAFI

Sumber: 1. Penemuan Utama Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia 2020 : Daerah Pentadbiran Pasir Mas.
2. Anggaran Penduduk Semasa Mengikut Daerah Pentadbiran, Kelantan, 2024
3. Statistik Perkahwinan dan Perceraian Malaysia, 2020 & 2024
4. Perangkaan Penting Malaysia, 2021 & 2024

PROFIL DEMOGRAFI MENGIKUT MUKIM, PASIR MAS, KELANTAN

Berdasarkan Penemuan Utama Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia 2020, maklumat penduduk, isi rumah, tempat kediaman, umur muda (0-14 tahun) dan umur tua (65+) mengikut mukim adalah seperti berikut:

MUKIM	JUMLAH	LELAKI	PEREMPUAN	TEMPAT KEDIAMAN	ISI RUMAH	UMUR MUDA(0-14) (%)	WARGA EMAS (65+) (%)
MUKIM ALOR BULOH	3,725	1,858	1,867	990	863	25.6	7.9
MUKIM ALOR PASIR	5,616	2,774	2,842	1,178	1,137	32.1	6.9
MUKIM APA APA	3,880	1,975	1,905	1,058	815	25.1	7.6
MUKIM BECHAH PALAS	1,695	856	839	378	322	23.7	9.1
MUKIM BECHAH SEMAK	2,039	1,030	1,009	480	422	23.9	7.7
MUKIM CHETOK	6,063	2,992	3,071	1,394	1,143	36.7	8.4
MUKIM GELAM	2893	1451	1442	705	567	27.6	7.9
MUKIM GUA	5,109	2,621	2,488	1,100	983	29.2	5.3
MUKIM JEJAWI	2,002	1,035	967	462	398	29.9	7.4
MUKIM KANGKONG	3,853	1,999	1,854	899	775	31.2	8.3
MUKIM KALA	525	264	261	117	100	23.4	7.0
MUKIM KASA	6,497	3,224	3,273	1,377	1,230	29.4	8.6
MUKIM KEDONDONG	1,571	771	800	443	339	22.4	10.0
MUKIM KENAK	1,825	901	924	434	364	22.6	8.7
MUKIM KERASAK	1,140	580	560	255	222	25.0	8.6
MUKIM KUALA LEMAL	3,864	1,901	1,963	778	713	31.9	5.8
MUKIM KUBANG BATANG	1,433	715	718	379	315	25.9	8.5
MUKIM KUBANG GATAL	4,708	2,364	2,344	1,052	955	35.3	5.8
MUKIM KUBANG GENDANG	3,495	1,746	1,749	786	644	29.8	8.1
MUKIM KUBANG SEPAT	2,387	1,200	1,187	407	537	30.0	9.3
MUKIM KUBANG TERAP	6,604	3,392	3,212	1,347	1,158	37.7	6.2
MUKIM LUBOK ANCHING	5,826	3,156	2,670	1,010	967	38.4	6.5
MUKIM LUBOK GONG	4,852	2,458	2,394	973	905	28.0	6.0
MUKIM LUBOK KAWAH	2,801	1,420	1,381	540	568	30.3	6.0
MUKIM LUBOK TAPAH	3,462	1,783	1,679	720	673	38.3	8.2
MUKIM MERANTI	5,015	2,548	2,467	1,300	1,169	23.3	8.6
MUKIM PADANG EMBON	5,686	2,889	2,797	1,308	1,192	28.2	8.0
MUKIM SAKAR	6,326	3,239	3,087	1,464	1,458	29.4	9.3
MUKIM TASIK BERANGAN	2,129	1,050	1,079	481	399	28.9	6.8
MUKIM TELIAR	3,914	1,936	1,978	790	743	23.6	9.3

Sumber: Penemuan Utama Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia 2020 : Daerah Pentadbiran Pasir Mas

PROFIL DEMOGRAFI MENGIKUT MUKIM, PASIR MAS, KELANTAN (SAMB..)

Berdasarkan Penemuan Utama Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia 2020, maklumat penduduk, isi rumah, tempat kediaman, umur muda (0-14 tahun) dan umur tua (65+) mengikut mukim adalah seperti berikut:

MUKIM	JUMLAH	LELAKI	PEREMPUAN	TEMPAT KEDIAMAN	ISI RUMAH	UMUR MUDA(0-14) (%)	WARGA EMAS (65+)
MUKIM TOK SANGKOT	2,746	1,407	1,339	665	570	29.3	7.6
MUKIM KUALA KELAR	3,064	1,534	1,530	769	598	31.5	8.8
BANDAR PASIR MAS	11,517	5,807	5,710	2,667	2,150	37.2	8.2
BANDAR KECHIL RANTAU PANJANG	3,822	1,937	1,885	976	712	34.4	4.9
MUKIM BAKONG	1,405	713	692	381	324	23.0	10.5
MUKIM KIAT	5,072	2,486	2,586	1,081	949	22.6	9.0
MUKIM BECHAH MENERONG	1,924	971	953	419	342	25.9	9.8
MUKIM KUBANG KETAM	4,648	2,447	2,201	971	919	32.8	9.3
MUKIM GUAL PERIOK	6,715	3,469	3,246	1,884	1,431	30.7	4.6
MUKIM KUBANG BEMBAN	4,018	1,981	2,037	1,006	877	21.5	8.0
MUKIM APAM	18,445	9,579	8,866	6,410	3,520	32.1	4.3
MUKIM TENDONG	4,755	2,434	2,321	1,090	990	33.2	7.2
MUKIM RANTAU PANJANG	11,102	5,727	5,375	2,542	2,004	31.9	5.4
MUKIM JABO	7,589	3,730	3,859	1,891	1,430	28.0	8.0
MUKIM BUKIT TUKU	3,690	1,844	1,846	924	726	30.5	6.2
MUKIM TOK UBAN	7,639	3,783	3,856	1,906	1,563	29.6	8.4
MUKIM LUBOK SETOL	2,449	1,250	1,199	552	430	42.2	5.2
MUKIM PALOH	2,425	1,203	1,222	453	489	34.4	6.9
MUKIM GUAL NERING	13,141	6,595	6,546	3,085	2,428	37.3	3.9
MUKIM LALANG	3,323	1,731	1,592	647	600	39.6	6.6
JUMLAH KESELURUHAN	230,424	116,756	113,668	54,924	45,128	31.2	7.0

Sumber: Penemuan Utama Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia 2020 : Daerah Pentadbiran Pasir Mas

- Mukim yang mencatatkan peratus umur muda (0-14 tahun) tertinggi pada tahun 2020 adalah mukim Lubok Setol iaitu 42.2%.
- Mukim yang mencatatkan peratus umur tua (65 tahun dan lebih) tertinggi pada tahun 2020 adalah mukim Bakong iaitu 10.5%.

STATISTIK SOSIOEKONOMI & KEMUDAHAN AWAM, PASIR MAS

PENDAPATAN ISI RUMAH KASAR BULANAN, 2022

	PURATA (RM)	PENENGAH (RM)
JUMLAH	4,602	3,508

RUMAH IBADAT

95 MASJID

6 TOKONG

4 KUIL

0 GEREJA

KESIHATAN

1 HOSPITAL
KERAJAAN

29 KLINIK
KERAJAAN

GUNA TENAGA

3.7% KADAR PENGANGGURAN
53.9% KADAR PENYERTAAN TENAGA BURUH

KESELAMATAN

1 IPD
8 BALAI POLIS

2 BALAI BOMBA

PENDIDIKAN

56 SEKOLAH
RENDAH

25 SEKOLAH
MENENGAH

PAKW, 2023

Bandar
RM 3,584

Luar Bandar
RM 3,532

Sumber : Indikator Kos Sara Hidup, Kelantan, 2023

KDNK, 2020

(RM Juta)

RM 1,866

Sumber: Keluaran Dalam Negeri Kasar Mengikut Daerah Pentadbiran Pasir Mas, Kelantan 2015 - 2020

BILANGAN PREMIS PERNIAGAAN MENGIKUT SEKTOR, PASIR MAS

Sumber: Malaysia Statistical Business Register (MSBR), 2024

LAPORAN KHAS IMPAK BANJIR DI MALAYSIA, 2024

NILAI KERUGIAN BANJIR KESELURUHAN

2023	2024
RM755.4 juta	?

NILAI KERUGIAN BANJIR TERTINGGI MENGIKUT NEGERI

JOHOR	2023	2024
	RM275.0 juta	?
KELANTAN		
	RM139.7 juta	?
TERENGGANU		
	RM77.7 juta	?

NILAI KERUGIAN BANJIR TERTINGGI MENGIKUT DAERAH

2023	2024
 BATU PAHAT RM104.8 juta	?
 SEGAMAT RM54.6 juta	?
PASIR MAS RM26.8 juta	?

NILAI KERUGIAN BANJIR MENGIKUT JENIS KEROSAKAN

	2023	2024
TEMPAT KEDIAMAN	RM168.3 juta	?
KENDERAAN	RM22.3 juta	?
PREMIS PERNIAGAAN	RM53.2 juta	?
PEMBUATAN	RM10.3 juta	?
PERTANIAN	RM120.6 juta	?
ASET AWAM & INFRASTRUKTUR	RM380.7 juta	?

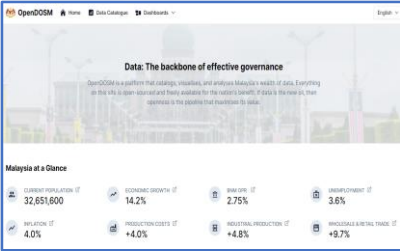

2024
LAPORAN KHAS
IMPAK BANJIR DI
MALAYSIA

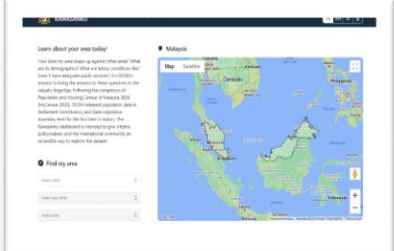

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

PORTAL DAN DASHBOARD DOSM : MEDIUM SEBARAN STATISTIK

OpenDOSM

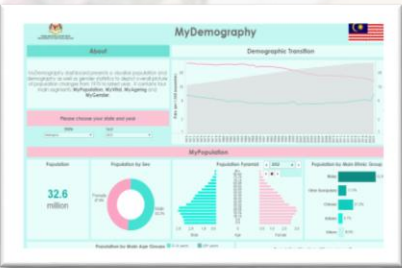
Kawasanku

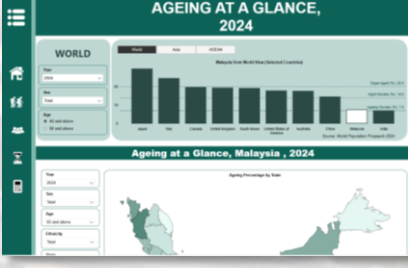
MyLocal
Stats

SDG

MyDemograph
y

MyAgeing
Dashboard

MyPAKW

Portal Bencana NADMA

